

Protestantse Wijkgemeente Den Haag-West

zondag 1 maart 2020

1e zondag in de Veertigdagen

voorganger: ds. Martine Nijveld

LEZING uit Eerste Testament: Exodus 3: 1-10

EVANGELIELEZING (gezongen): lied 539

OVERDENKING:

Lieve mensen, gemeente van Christus,

in deze korte overdenking zouden we
één voor één al die belangrijke woorden langs kunnen gaan die oplichten in de tekst van vandaag.
Want een bijbelse kerntekst is het - met bijbelse grondwoorden.

We zouden stil kunnen staan bij het woord 'herder'.

In die rol treffen we Mozes aan. Leiderschap leert hij als herder:
hoeden, dienen, oases zoeken, wilde dieren weerstaan, het kleine verzorgen.

We zouden stil kunnen staan bij de werkwoorden die voor God gebruikt worden:
zien, horen en afdalen...

Gezien heb ik, gezien, de vernedering van mijn volk,
gehoord heb ik hun geschreeuw, afgedaald ben ik...

Een God niet hoog daarboven,
maar met de voeten in de modder,
niet zich verschuilend ver weg van mensen
met hun geploeter en hun zoeken,
maar afdalend, neerdalend.

Woorden van God gezegd en aan mensen gegeven:
opdat ook wij ons niet zouden verschuilen
in Trumptowers of in welke ivoren torens dan ook
van het goed hebben, het eigen land/volk en het eigen gelijk.

We zouden stil kunnen staan bij de doornstruik,
beeld voor Egypte, de doornen van het slavenbestaan, keihard bestaan, overleven,
afgebeeld worden, niet gezien als mensen, de schrijnende pijn,
de kwetsuren die je oploopt in leven en samenwerken,
verdriet dat niet overgaat, krassen op je ziel.

En waar gesproken wordt over de doornstruik die niet opbrandt, niet verteert,
zegt joodse uitleg dat

zó aan Mozes verkondigd wordt
dat het volk niet te gronde zal gaan, dat de vlam van de
honger en de vernedering hen niet zal opbranden.

Paasboodschap in de woestijn.

Maar het beeld is veelduidig,
het vuur kan ook de Eeuwige verbeelden,
aanwezig tot in de diepste nood.

En ook dat is Pasen.

We zouden stil kunnen staan bij de sandalen die Mozes uit moet trekken:
doe je sandalen van je voeten.

Een rabbijn van nu zegt erbij: doe je schoenen uit, je veters los,
wat knoopt, wat vastzit, wat klemt, wat vastzet, wat sluit, wat afsluit:
ontdoe je ervan.

Een bevrijding in het klein.

Niet opgesloten zijn, je niet laten opsluiten, leef open!

Want de grond waarop je staat is heilige grond.
Geen heilig huisje, maar grond waarop je anders leeft,
heel de aarde heilige grond, van God –
en zo voor alle mensen,
niet van jou.

En zeker niet om met je schoenen kapot te lopen, te vertrappen.
Maar om behoedzaam en zuiver en zuinig mee om te gaan,
met eerbied en respect, blootsvoets, kwetsbaar.

We zouden bij al die woorden stil kunnen staan,
maar ik zou vandaag vooral stil willen staan bij één woord,
één kleine zin, namelijk de woorden die Mozes zegt als antwoord op de
roep van de Eeuwige:
hier BEN ik, hier ben IK, HIER ben ik.

Tweemaal wordt Mozes bij zijn naam geroepen.
Dat gebeurt meer mensen in de bijbel:
Abraham, Jakob, Mozes, Samuël, Martha, Simon (Petrus), Saul (Paulus).
Op een cruciaal moment in je leven bij je naam geroepen. Tot twee keer toe.
Een stem uit een doornstruik. God niet meer dan
stem, roep, vreemde stem, een stem die trekt,
in beweging brengt, een appèl.

En Mozes antwoordt heel eenvoudig: hineni.
Hier ben ik. Op deze plek. Op dit moment. Met deze mensen.

Het is een woord waarmee Mozes zich openstelt.
Verwachtingsvol opkijkt. Nieuwsgierig naar wat komen gaat.
Open voor wat nog niet is, maar kan zijn.
Een woord waarmee hij zichzelf uit handen geeft.
Overgave. Hij geeft zich gewonnen. Engagement. Aandachtig, alert.

God vraagt hem ten dans: Mozes, Mozes.
Durf je de uitnodiging aan te nemen?
Zonder te weten wat voor dans het zal zijn,
en zonder te weten wat de toekomst brengen zal?

Hier ben ik, zegt Mozes. En vertrouwt zich toe.
Zoals Maria eeuwen later zeggen zal:
Mij geschiede naar uw woord. Geen passief woord, maar een actief aangeven
dat ze er klaar voor is, het wagen wil.

Als je het verhaal van Mozes verder leest, ontdek je trouwens dat hij na zijn eerste antwoord
nog vele bezwaren op zal voeren: Nee, Heer, u moet toch mij niet hebben,
ik ben geen man van woorden, ze zullen me niet geloven en wie bent u eigenlijk, als ik dat vragen mag.
Het **Hier ben ik** is blijkbaar geen zeker weten, maar eerder een begin, een voorzichtig vertrouwen, dat elke dag
weer kan worden vernieuwd.

Om dan maar op weg te gaan, de weg van die Ene,
zoals in dat lied dat we nu gaan zingen:
Dat wat wij hebben ons niet gijzelt,
dat wij van elke dwang bevrijd naar onbekende plaatsen reizen.
Dat Gij ons onderkomen zijt.
Om zo te ontdekken dat ook God **Hier ben ik** zegt. Amen.